

Bronnen van wortelknobbelaaltjes in rozenwekerijen

Nieves García en Jan Amsing
e-mail: nieves.garcia@wur.nl

Bronnenonderzoek aaltjes

Tussen 2000 en 2002 bleken heel veel Nederlandse rozenwekerijen op substraat besmet te zijn met plantparasitaire nematoden. Een opbrengstderiving van 40% was niet zeldzaam. De veroorzaker was in de meeste gevallen het noorderlijke wortelknobbelaaltje *Meloidogyne hapla*. Chemische bestrijdingsmiddelen tegen nematoden zijn in Nederland niet toegestaan. Daarom zijn er eigenlijk alléén maar drie manieren om een aaltjes besmetting te bestrijden: een besmetting voorkomen, de verspreiding zoveel mogelijk tegenhouden en bij de teeltwisseling zo goed mogelijk schoon beginnen.

Hier toe was wel meer kennis nodig over de bronnen, de verspreidingswegen en het onstmetten van aangetaste deken van het teeltsysteem. Middels een onderzoek op 11 rozenbedrijven zijn we heel wat wijzer daarover geworden.

Wortelknobbels in roos op een steenwolmat veroorzaakt door *Meloidogyne hapla*, het noordelijke wortelknobbelaaltje. Foto PPO.

Aangewezen bronnen van Nematoden

- wortels
- substraat
- drainwater
- leidingen
- druppelars
- water na langzame zand filter
- regenwater bassin
- kasgrond
- handen
- bemonsteringgereedschap

Bronnen vrij van Nematoden

- water na verhitter

Bronnen vrij van Nematoden maar verdacht

- oppervlaktewater
- strooisel op gronddoek
- plantmateriaal

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving

Tel.: + 31 297 352525
Fax: + 31 297 352270
E-mail: infoxx.ppo@wur.nl
Internet: www.ppo.wur.nl

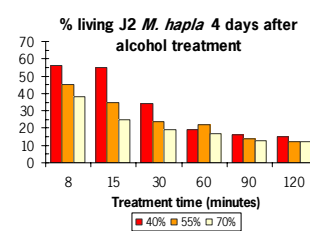
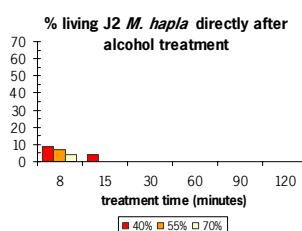
Gebruik van deze informatie is geheel op eigen risico. De opstellers aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade (direct dan wel indirect) welke veroorzaakt kan zijn door het gebruik van de gegevens uit deze publicatie.

Bemonsteringsgereedschap verspreidt Nematoden

Monster	besmettingsbron	Aantal gevonden aaltjes
Wortels	handen	43 J2 per monsterplek
substraat	grondboor	0,45 J2 per monsterplek
voedingsoplossing	injectiespuit	0,08 J2 per prik

Heet water (1 min. 60°C) geeft de beste aaltjesonstmetting van gereedschap

Het onstmetten van gereedschap met alcohol (40 % tot 70%) gedurende 8 minuten dodde 100% van de J2 van *M. hapla*. Maar de eitjes, overleefden het zelfs na blootstelling gedurende 120 minuten (grafiek). Heet water (60 °C) was al na een minuut genoeg om 100 % van de J2 en de eitjes te doden.

Grafieken: effect van alcohol om gereedschap te onstmetten.

Hygiëne tijdens en na de teeltwisseling heeft zin

Een tot twee en een half jaar na de teeltwisseling volgens een hygiëne protocol en de aanwezigheid van een goede onstmetter voor het drainwater, waren 7 van 9 onderzochte bedrijven nog vrij van nematodes.

J2 van *Meloidogyne hapla*, Foto: PPO Glastuinbouw.